

raa ma

Pelga Zazaki/Kirmancki ⇌ Hezirane 2014 ⇌ Amor: 3

Cirm: 0,50 Euro

NA PELGÊ DE ÇI ESTO

- Hüseyin Şimşek: **Virendia merdena zonu bicime!** →2
- Cemal Babayiğit: **Çıxa gosdame ro u lesa xo?** →2
- Zeynep Arslan: **Sanika kutik be pisinge** →4
- Mesud Neverdano: **Sıma gencu kene hepis i ki vecine koo!** →4
- Eren Kılıç, **domanorê kitabo dien ki vet!** →4
- Süleyman Özdek: **Çiroki** →4

Qurvetê, çutır biye welat!



Ma ke ita xeriviye de bime, pero Südbahnhof de amene peser. Ma namê çiyê ke nêzonene, iye ke ma ra raver ame, ma ino ra pers kerdene. Heni jêde siğlet nêbi. Pero pia des mordem

zor resene pe. Südbahnhof de pawora mendene. Çimê ma ki çevê de biyene. Ala kam yeno! Cıra çı museme. Xonde pawora wîndetene ke qore ma şikiyene. Pelga 2. de

Komê Dêsımanê Vienna, Festê Xozat de çadırê keno ra!



Raa Ma - Komê Dêsımanê Vienna, 30 e Nisane 2014 de ju konser ardbi meyda: "Gencê Vienna Telebanê Dêsimi Dane Wendene!" U qezenco ke ni konser ra ama, ebe di 25 teni çadırî hernay. Emser ra tepya, nara dima her serre, Feste Xozat de ni çadıro nane ro, misleto ke yeno festi ino ebe pero kene meyman. Nîa, hem xızmetê dane meymananê Dêsım, hem ki pere ke ni kar ra amay, ebe i pero etace kamci telebo ke esto, ino dane wendene. Yane, burs dane cı!

Komê Dêsımanê Vienna, na xızmeta xo ebe phoşteniya Belediye Xozati be sar u misletê Xozati ano raşte. Ni çadırî, werte 30 e Temuze be 2 e Amnona Peyene rakerdi manene. 9 e Temuze ra tepya, kam ke vazeno şikino ni çadıro de xo re cao rabirno.

(Tel.: 00 9 0539 698 76 68)

Kitabxananê Vienna de Zazaki domanorê saniko biwanime!

Raa Ma - Kitabxanê Vienna (*Stadtbücherei Wien*) zonu ser ju karo de muhim ana raşte. Kam ke wazeno, şikino sero ju kitabxane de ebe zone xo domanorê saniko biwano! Sıma ni kari, kamci mala de wazene, şikine uca de bikere. Dest berjine cı, zonê tepya nêmano!

Mail: martina.adelsberger@wien.gv.at
Tel.: 01 / 0676 / 811 88 45 35

Peyserbiyaene



Na dina de rocê be rocê bi siğlet amay isoni. Ma çıxa ke bime zaf, na dina de mare çikê lozimê, i peru bi kem. Heto bin ra, ma hem ser u binê hardê dina de çı esto çı çino xore zaykeme, hemi ki xêlê varetena dina bêsebeb keme qıların. İsonu re zaf çı lozimo. Peyserbiyaene u ardene, seba isonen u seba dina, zaf karo de rında. Pelga 3. de

Bêpere kursê Zazaki!

İye ke wazene zonê Zazaki bımusere, emser i ki şikine ebe kuponê AK, bêpere kurs bicere. Ni kursi, VHS Favoriten ana raşte. Kurs, asma Oktobere de beno ra. A numra tilfon be edrese internetyo ke ma cer nusno, gereke ino ra juye ser, birese AK. Vace ke, "ez ju kupona wendene vazon". İ, kuponi ebe

poste rusnene çe sıma. Ora dima, ebe i kuponi sone VHS Favoriten de xo kayid kene.

E-mail: <http://wien.arbeiterkammer.at/bildungsgutschein>
AK Tel.: 0800/311311 (Sate: 08:00-15:45) Maylın: 0676 773 62 73



Çıxa gosdame ro u lesa xo?

Raa Ma - Baba Cemal (Cemal Babayiğit) Dêsımıco. Serro ra raver ama Vienna. İta bi wayirê kari, bi wayirê zaw u zeç. Dı tene diplome xo este: Jukekê sebata ticaret ya, a bine sebata stilê weşenaen rawa. Yane, antronerê sporiyo ki! Ma wazeme ke gos bidime Baba Cemali, ala mara sewano.

“Ma xêle isoni xu nasnêkeme. Xêle teno, nê roê xo ra, nê ki lesa xo ra hayiro. Çıra? Çıke, qıymet nêdame xo! Her rocê de ju sate mare besa. Ma ke xona dewo de bime, sere hard u bine asmen de çıke esto, ma ino peruno ra nijdi bime, haşt bime. Eke amayme suko, ma xezna hardi kerde xovıra. Vienna na het ra suka de rında; hefte de ju raye sere koo,

sere birro. Bıfeteliye, hawao pak boncere pıskanê xo.

Roê isoni ebe çınay beno mird? Ebe haştteni, ebe sabeni, ebe huyeni... Hewlena na kainati heskerdena. Ni per u pia, meditation ra verene ra. Xo peyser merze re, meditation bikere! Kılamu vacere, gosbidere saniko, çiroko. Sema sere! Ni peru melemê zere simaê.

Lesa xo nasbikere. Şeş se phazi, dı se gemig u xağe ma este. Sebata weşıya nino, gereke herroc antreman bıkiye. İ ke rınd nêğuriyay, ma çitur şıkime pawera vindime! Dewo de kar dima, mal u naxır dima; koo, dero, raştto be çalo de rocê de 15 kilometro şiyene amene. Hem ki her ju ca de ritimo binde! Raver kokımı,

hatam neway, hatam se u des serri lingo ser mendene. Çıye ke organikê ino bure, teyna ino bısimere. Herçi waxtê xo de wesu. Aznen bıkere, bıwosere. Dıdananê xo fırcê kere.

Ma hefte de dı-hire rey yeme telewe. Antreman u meditation keme. Kam ke wazeno, ser u çımanê ma ser yeno. Qe mevacere; ‘ez besernêkon’, ‘ez heqebere ninon’. Lınga seytani bıskere, bere!”

Baba Cemal, nia vano. Kam ke xora heskeno, qıymet dano ro u lesa xo, gos cidero rınd keno.

Baba Cemal Sport Club
E-mail: Babacemal@live.at
Tel: 0676 401 44 07

Peyserberbiyaene



BÜLENT TOSUN

Çıyo ke biyo qan ya ki-endi mare lozim niyo, ino erzeme. Nika ma suko de herçi erzeme konteynırê i çi. Ni çıyone qanora zafine dane are bene, pawulko de reyna

kenê xam-made. İ xam-made ra çıyonê newi ane meyda, vırazene. Ebe nu karo de xêr, isoneni hetê xam-made ra zaf karlı vecına. Na dina de rocê be rocê bi sığlet amay isoni. Ma çıxa ke bime zaf, na dina de mare çıkê lozimê, i peru bi

kem. Heto bin ra, ma hem ser u binê hardê dina de çı esto çı çıno xore zaykeme, hemi ki xêlê varetına dina bêsebeb keme qılerin.

İsonu re zaf çı lozımo. Peyserberbiyaene u ardene, seba isonen u seba dina, zaf karo de rında. Hewaê, deryaye, golê, çhemê na dina nêbene qılerin. Ju ki ebe na peyserbıane, isoni enerci de ki zaf tesaruf kene. Ju misal bıdime: Vacime ke ma ju tone kağıte eşte. Ma eke ni kağıtê qan çıxa reyna ard meyda, xon-de daru senik bırneme. Seba kağıtonê newo, dar u bıro, xêlê nêbırneme. Eke isoni peyserberbiyaene mokem bıcere, haway pak guretene de se de hewtay (% 70), ağıwe ra se de çewres (% 40) tesaruf keme. Kamcı mado de peyserberbiyaene bena: Kimya, cam, alimon, pılastık, pil, ronê motoro, beton, demır-metal, çıyo ke orxanik mado ra dıma mend, darê qanı...



Sanika kutik be pisinge

Zeynep ARSLAN

Ju mormek beno. Vacime, lace padisayiyo. Ju niştanê xo esto. Niştano sıyirli! Vayir çike vano, u niştane ano hurend. Vaştiya mormeki roce vazena ke ju saraye bero viraştene. Mormek emir dano niştane, u ki ju helm de saraye ano meyda. Hama, na kar sera ju ki qarino, çimeşiaen keno, niştane tîreno. Lace padisayi hers beno, beno xırabın. Niştane ke çino, destê ey ra qe tawa neno.

Kutik be pisinge yeno telewe, qesê

xo kene ju: “Lace padisayi zaf kuyt tenge, ma şime niştane bivinime!” Niştane Erabi tîrto. Pisinge be kutiki kuyne ra rae. Rae de xêle bela u tengiyê oncene. Sone resene suka Erabo. Qayt kene ke u Erabo ke niştane tîrto, ebe niştani isonu re karenê de xırabino keno. Dîzdeni sone kuyne çe Erabi. Ju waxt ra dîma Erap sono hewn. Kutik boe ceno, Erabi niştane kerdo bine zonê xu. Nêzonene ke çutur uca ra vece, tepya bere lacê padisaye xo dere!

Pisinge nia vana:

- Tu hasar winde, ez nika niştane fekê di ra vecon!

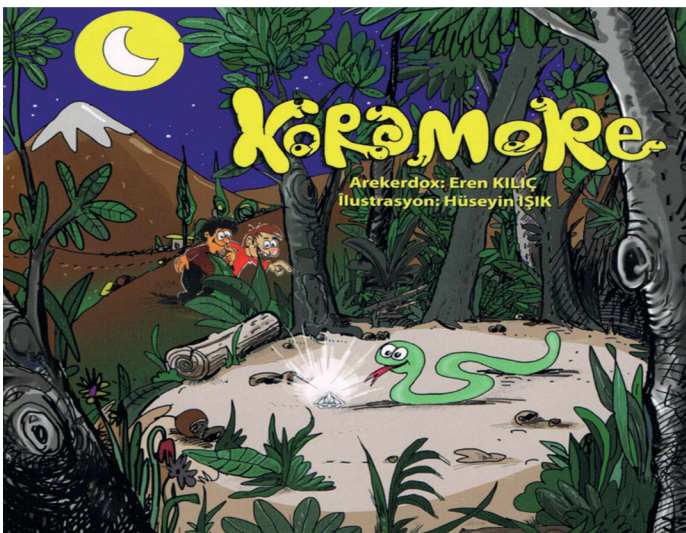
Pisinge sona, dî tel zimelane xo soy-nena pîrnika Erabi ra. Erab, se ke vano “hapşu”, niştane bine zon ra firdano. Kutik, ju helm de niştane ceno remeno!

Raê ra pisinge kutik ra vana ke, “niştane bide mî, ez zon, tu gezewa, lawena niştane fekê to ra perono, sıyirlio nêvîndeno”.

Kutik, gos nêdano pisinge. U vazeno ke niştane ebe xo bîdero vayire xo. Vayire xo sa bo ke kutiki ra zaf hesabkero! Kutik, coro niştane dano pisinge! Xêle sone, raştâ ju çem bene ke ju mormek tor erzeno ağwe. Vazeno ke moso pebicero! Mormek, tor, mosi... Kutik, nêşikino xu pebicero, peyniye de laweno. Se ke laweno, niştane fek ra firdano gînenê ağwa çem. Ju mose reseno, niştane qulutneno ro!

Pisinge zaf mîrodina kutik ra. Kutik ki zaf posmano, hama dest ra çî yeno! Pisinge sona, u mormeko ke tor erzeno, nijdi i de vindena. Merik es ke tor erzeno, lewe xêle moso de u mosowo ke niştane qulutna ra u ki gînenê zerê tor! Pisinge herbi xıldana i mosi cena xu fek remena. Xêle ke şîye dîrri, vindena mosi kena parçe purçik, zerê ra niştane vecena.

Peyniye de niştane, pisinge cena bena dana lace padisayi. Vayirê pisinge zaf sa beno, a rocê ra dîma pisinge ra zaf heskeno.



Eren Kılıç, domanorê kitabo dîen ki vet!

Ra Ma - Eren Kılıç, sebeta domano re kitabo dîen ki vet. Namê ni kitabi Koramore o. Nu kitab dî zon de ard meyda: Zazaki u Kurdi. Ju pelge de nusno, ju pelge de resm viraşto. Resmê kitabi, deste Hüseyin Işık ra veciye. Kam ke wazeno domanenê xo re ni kitabi bicero, şikino ebe numra telefoni ya ki ebe interneti bireso Kılıç: (Tel: +43 1 641 99 85 - 30, E-Mail: info@bilcom.at)

Sîma ke gencu kene hepîs i ki vecine koo!

Asma virene, ju xebere gîne nasnamone Tîrkîa: Cêneka fulare surê, veciye koo! Namê xo Ayşe Deniz Karacağil bi.

Antalia ra poşt daybi domananê Parkê Gezi. Nu, aê re kerd qusîr, çêneke eşte hepîs. Vatena nasnamo, çutur ke hepîs ra veciye, perê xo daypiro onciye koo.



Çiroki

Süleyman ÖZDEK

Aliê Dawaşaye

Ju rocê, ju mordem i bin ra perskenu:

- Biraê mî namê tio xêr çiko?

U bin, nia cûab dano cî:

- Namê mî, Aliyê Dawaşawo.

Mordemu ke namê Ali ra pers kerdbi, çîmanê xu kenu gîrs:

- Biraê mî, ma u namê tu mî ra biyene, anî pişt u pîren mî ra çînebiyene!

Virendia merdena zonu bicime!

Na dina, ebe xêlê jibatiyo çerexina. Jibatiya jue ki sebeta zonanê ke bene wind sone. Dî heftê de ju, ju zon mireno! Hatam nika, dina de şeş hazar (6000) tene zoni amaybi qesekerdene. Ni zonu ra xêlê teni bi wind şî, xêlê teni cila merdene de re. Zone henini este ke, i zonu, teyna di-hire ison be sekene qesebikere!

Mîsletê Almanu ra Alexander von Humboldt (1769 - 1859), na dina seru zaf feteliyo, xêlê cai dibi. Na are de şîbi Venezuela ki. Xêrê Chavez, na suke nika zaf isoni naskene. Humboldt, a suke de sono dewe. Na dewe, çemê Orinoco ra nijdiya. Namê xo ki Maypures bia. Humboldt, dewa Maypures de raşta ju theyre (papaxan) yeno. Fekê theyre qe qapan nêbeno, qe ju deka wengê xu nêbirino. Humboldt, dewico ra perskeno:

- Nu papaxan sawano? Ebe kamci zoni vano?

Dewici, nia cuwab dane ci:

- Ma ki nêzoneme, nu papaxan sawano! Ebe zonê aşira Aturesu qesekeno. İno ra qekes nêmend, pero merd şî. Nika zonê aşira Aturesu, teyna bu papaxan zonenu.

Na sanike ya ki çiroke niya. Çiye de nianen raşt biyo. Nu qulo heneno ke gonya ison keno husk! Huynayişe ison nêmede verdano. Çimê isoni gıran gıran bene pır, rie isoni de tal u tirs kuyno tewerte! Xêlê zoni gıran gıran bene vind sone. Zonê mîsletê Timoru (Avustralia) ra watene Mati Ke. Nu zon key biwind kam zoneno? Kotye na dina de çand zoni, çiwaxt u çutır biye vind, ma şikime ni persu vera qesê xêlê derg bikime! Eke, namune i zonê ke biye vind, ino tedıma bınusnime, pelge ju kitabi senik yene. Zonê mîsletanê qıconê ke xona yene zonver, ino ra zafî teni, endi cankeşiyê de re. Zone henin este ke ino, teyna di-hire ison qesekene.

Yane merdene, teyna raya zonê ma sero niniştbi ro. Xêlê zoni, bivind ra şî, xêlê zoni ki cankeşiyê de re. Hatam vizeri, merdene amaybi niştbi qırtıka zonê ma ki! Nika sabime ke Kırmancıye, merdene verê çeberê xo ra tereqite! Endi Kırmancıye re merdene çina. Hama xo vira mêkere: Ma çıxa ke ebe zonê xo qesi, sanıqi, kılami ard xo vir; qesekerd, wend, nusnay, musnay merdene zonê ma ra xonde dır vındena!

HÜSEYİN ŞİMŞEK

Qurvetê, çutır biye welat!

Ali DİKME

Qurvete ma re biye welat. Nika aqlê ma nêsono ser; ma çutır xonde ita mendime! Ma ke ameyme na welat, ma vatene, “xonde phonc serri ita maneme, peyco cereme ra some welatê xo”. Hama heni nêbi. Çewres u phonc serri verd ra şî! Emr amo peyniye. Porê ma biyo sipe u palaxe. Dıdani rişiyê, zoniyo de teqete nêmenda. Domani zeweyiye, torni biye pil, ma bime dek u qalîk hona itarime. İta ki ma re bi welat.

Serro ra raver ma ke xona newe amaybime, ma ra qe qule oli, Almanki nêzonene. Ma ke çiguretene ebe beçike musnene. Ora dıma pere kerdene lapa xu, lape kerdene derg, ino lapa ma ra ebe xo çıxa ke heq kerda xonde pere guretene. İ bin peyser dene ma.

Ma ke ita xeriviye de bime, pero Südbahnhof de amene perser. Ma namê çiye ke nêzonene, iye ke ma ra raver ame, ma ino ra pers kerdene. Heni jede sıglet nêbi. Pero pia des mordem zor resene pe. Südbahnhof de pawora mendene. Çimê ma ki çever de biyene. Ala kam yeno! Cıra çı museme. Xonde pawora windetene ke qore ma şikiyene. U waxt roca peyeni (seseme) ki her ca qapnbi.

Ju roce, heq rametiye cı dero, Hıdır Güler amo, istason de werezaê xo Alişan Güleri pers keno. Cire sılaiye rusna, hama hatam a rocê cıra qe xevere nêgureta. Cokira kam ke newe yeno, Hıdır sono ino ra pers keno. Hama kes nêdiyo, gıran gıran ame lewe mi.

Mı ra perskerd:

- Tı kotira ama?

- Ez, Astamol ra amune.

- Key toxtor de muane biya.

Mı roce cı ra vate. İ perso bin ard zonser:

- Ma thawa to namê Alişan Güleri hesna?

- Kotira wo Alişan?

- Dêsim-Mazgirt rawo.

- Ez Pilemoriye rawo. Alişan Gülerî naskon, ez ve dey ma pia esker de bime. Astamol de ma jüvin di. Toxtor ra ke vejıya, vake “son welat peyco yen”.

Mı ke ni vati, sabre apê Hıdırî tene bi hira. Mı ra nia vat:

- Be şime, mijdan dan to. Şime ju qewa de niştme ro. Garson ame, ma se kerd se nêkerd, thawa jüvin sare nêkerd. Ma vame “qewa”, a dota ma ra çiye vana, hama ma qe thawa famnêkeme. Ma niada ke nia nêbeno. Uştme ra şime! Raşta ju lazek bime, ma cıra pers kerd:

- Ne bao, na suke de çond qewi este?

Lazek, vırende xo be xo mor-di, ora dıma ma ra ki vati:

- Hewt-heşt teni este.

Ape Xıdır, cıra nia vat:

- Ma re namê jüye bınusne.

Lacek, namê ju qewa ma re nusna, kağite de ma. Ma ki ebe a kağite tepia şime qewa. Pelge da cenike. Sare xo sana, şıye vejıye ame ke ma re ju qewa arda, lewe de ki ağwe na ro! Ape Xıdır va ke, “na telmasa qurvete xo re oncame, hama nu merate zonê ninu se bikerime”! Ape Xıdır Güler, xêlê serro şıyo heqıya xo. Amorê pelga mawa bine de ki Bava Boğî nusnen.